

Recordatori de la tercera sessió del taller: **Créixer, Educar i Compartir**

Escola La Marina, dimecres 13 d'abril, de 15:15 a 16:20

A la sessió **MOSTRAR INTERÈS** han participat 15 persones, procedents de l'escoles La Marina i Mare de Deu de Bellvitge, i de la llar d'infants El Passeig.

Es comença donant la benvinguda i amb la presentació de l'equip de talleristes: **Maria Saldaña**, mestra tutora de cycle infantil de l'Escola La Marina; **Laura Madorell**, psicòloga i tècnica del Programa d'Acompanyament Educatiu a Famílies (PAEF) de la regidoria d'Educació i Cultura, **Toni Bernat**, psicòleg i psicoterapeuta del Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) Baula, del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya; i **Esteve Ignasi Gay**, metge especialista en medicina preventiva i en educació per a la salut, coordina la xarxa d'atenció a la infància de 0 a 6 i es tècnic del PAEF.

CONTINGUTS INICIALS

1. L'infant: necessitat i desig

- L'inici de la vida de tot ésser humà -de tot infant- es troba definida per *la necessitat*: una condició signada per la manca d'allò que és necessari per viure. L'ésser humà neix prematur (més que qualsevol altre mamífer) i desvalgut. Si algú no supleix la seva mancança no tirarà endavant.
- Les necessitats primàries de tot infant són: l'alimentació, la són i el descans, la neteja i cures bàsiques, i també, després, la comunicació y contacte amb l'altre.
- Tots convindrem que les necessitats cal que siguin ateses: aquesta és la *primera mostra d'interès* d'un adult envers un infant.
- Una cosa és la necessitat i una altre de ben diferent és el *desig* (a vegades els adults ho confonem). Satisfer totalment el desig pot -a vegades- ser bo, però mai necessari. **Com distingir el desig de la necessitat?**
- El desig neix arrecerat sobre la necessitat. Un exemple: *l'alimentació a través del pit matern...* El desig és la base de la motivació i de les ganes de fer a la vida.
- Poder *posar interès en els nostres infants* és la mostra de que el desig (per ells) en nosaltres funciona. És la prova de que no ens donen igual, la prova de que els desitgem. Aquest desig -i per tant interès nostre- és el que posa en marxa el seu desig i el seu interès per nosaltres (i el món). Amb els infants, els pares: **cal que satisfacin sempre el desig dels seu infants? quin pot ser el criteri adequat?**
- Els límits (al desig), la canalització i la prohibició (si cal) de realitzar-lo són les bases sobre les quals s'enforteix el caràcter i la motivació. Aquests límits, canalització i prohibició són la *segona mostra d'interès* envers un infant. **Com dur a terme aquesta filigrana de dialèctica entre el permetre i el posar límits?**

2. El desig i la demanda:

- En la nostra exploració de la gènesi i del sentit de mostrar interès envers els nostres infants em distingit necessitat de desig, ara cal fer una nova distinció: *cal aclarir la diferència entre desig i demanda*.
- Demandar, demanar... es tracta de la petició i per tant implica –encara que sigui rudimentàriament– un llenguatge. Demanar per fer front a la necessitat / desig. El desig tan sols és pot realitzar a través d'una demanda. Però difícilment és pot parlar del propi desig, el desig viu en un cau interior i a més el llenguatge, ric i profund com és, també és polisèmies: una mateixa frase pot contenir molts significats i fins i tot contradictoris. Per tant la demanda sempre és una pàl·lida manifestació, o fins i tot, una manifestació invertida del veritable desig. A partir d'aquí ens podem formula diverses qüestions. **Què ens està demanant veritablement un infant quan ens fa una determinada demanda? Com podem entendre la seva petició?**
- Res ens pot disculpar de la *necessitat de comprendre i d'interessar-nos* pels nostres infants si és que volem alhora entendre allò que ens demanen i quina relació te aquesta demanda amb el seus desitjos (i necessitats). **Com escoltar, doncs, per desxifrar el veritable sentit d'una demanda?**

3. La comunicació: escoltar i parlar

- Com ja hem assenyalat la demanda és un acte de comunicació. Tan sols a partir de la comunicació es pot articular una demanda i mostrar i negociar amb el desig dels components de la família. *Perquè no només existeix el desig i l'interès de i per l'infant!!*) Està l'infant i els seus pares, els seu germans, els avis, també els amics... i altres. Cal doncs escoltar i parlar, parlar i escoltar.
- La comunicació -si tot va bé- és la continuació de la primera cura rebuda (quan érem nosaltres infants) i la continuació de la cura que vam dispensar al nostre infant... és la continuació del primer i el segon interès... *Es tracta de la tercera mostra d'interès envers un infant: aquella que obre les portes a la resta del món.* **Com escoltar, doncs? i com parlar?** Aquesta és una de les possibles maneres de poder entendre la importància de la necessitat, el desig, el demanar i l'interès pels nostres infants.

DESENVOLUPAMENT DEL DEBAT:

Mare-01: A veces no es simple deseo. Hay capricho, no necesidad. El deseo en crianza no se debe complacer.

Mare-02: No es tan fácil determinar entre deseo y necesidad. Por ejemplo cuando nos piden chucherías, yo considero que no es un deseo, es un capricho.

Toni: A lo mejor lo que quiere tu hijo no es una chuchería. Le podemos decir "Tú lo que quieres no es una chuchería, lo que quieres es que hagamos algo juntos"

Mare-01: A veces no es su deseo, es el tuyo.

Mare-02: No es lo mismo capricho que deseo.

Toni: Sí, es lo mismo.

Mare-03: En mi caso, por ejemplo: Cuando era más pequeña ayudaba a mi hija a ponerse el pijama. Era una necesidad. Ahora me lo pide y es un capricho.

Toni: "En mi caso" muy interesante remarcar "en mi caso"

Mare-04: Todo en su justa medida. Los adultos se pueden regular. Hay que ayudar a los nin@s.

Toni: Bueno, no todos los adultos ni siempre. Ser adulto es un ideal no un estado.

Mare-03: Hay que empatizar con ellos. A veces nos olvidamos de cuando éramos niños. Va bien recordar qué hacíamos nosotros.

Mare-04: ¿Cuál es nuestra necesidad? El otro día después de una excursión a la granja mi hija llegó con el pelo sucio y enredado. Mientras me peleaba para desenredarle (era mi necesidad en ese momento) pensé que debió gozar y le quité importancia.

Mare-05: Disfrutan jugando y se ensucian. Ya los lavaremos.

Mare-06: Mi hija cena bien pero a la hora de dormir le leo un cuento, le hago un masaje... y me dice "Tengo hambre". Creo que no quiere que finalice este el momento o esta actividad. Pero cuando me pide leche y le doy leche caliente, ya está, parece que queda satisfecha.

Toni: La "leche" es el primer regalo que tú le hiciste. Tiene un valor simbólico. Si con la Leche se cierra el tema, no es necesario nada más.

Mare-02: Hay que marcar prohibiciones claves.

Mare-07: Llevarse algo de otro está prohibido. Si no puede acostumbrarse.

Mare-03: Todo el día estaríamos prohibiendo.

Mare-07: Todo el día no.

Toni: Las culturas se definen por lo que no se puede hacer.

Mare-03: A veces me gustaría poder pensar como un hombre. Nos comemos mucho la cabeza. Las mujeres somos más complejas.

Mare-05: Pero el hombre a lo mejor no consigue lo que quiere. Las mujeres damos mil vueltas y conseguimos más cosas por insistencia.

Toni: En este debate hombre-mujer, en el fondo, estamos hablando de acuerdo-desacuerdo padre-madre.

Mare-07: Hombres y mujeres queremos lo mejor para nuestros hij@s pero desde puntos de vista diferentes.

Mare-04: Y cada persona lleva su mochila. La necesidad de cada padre – madre es diferente. En mi casa el padre llega tarde y debemos llegar a un acuerdo para cubrir la necesidad de la niña de no acostarse tarde y el deseo del padre de verla.

Mare-03: Debemos evitar discutir ante los nin@s.

Mare-04: Cuando hablamos de la línea que separa deseo y capricho... ¡Qué sano es tener deseos! A veces queremos compensar la carencia de tiempo. Nos toca regularizar. Es bueno tener deseos, no es malo. Es propio de la infancia.

Toni: El deseo es el autentico motor. Es el motor de cambio de la humanidad. Tiene una doble cara. Ha sido estigmatizado en períodos históricos anteriores. Era considerado malo. Tampoco podemos pasarnos ahora al otro extremo. La alimentación está llena de deseo. Y si surge "el deseo del no deseo", se produce la anorexia.

Mare-08: Debe haber unes normas de convivencia.

Mare-06: Si, pero hay que explicar por qué.

Mare-03: Pero estas normas de convivencia depende de la edad del niñ@

Mare-05: Con 14 años ¿Qué hacemos con el móvil?

Mare-07: La edad de la pubertad me interesa.

Mare -03: Ahora es fácil. Los segundos hijos crecen antes que los primeros. No les estás tan encima y

crecen más libres.

Mare-07: Con el primer hijo eres más gallina. Con el segundo no tanto.

Mare-09: Los segundos son más avanzados. No les dedicas el mismo tiempo.

Toni: Será que les damos más libertad, al no estar tan encima

Mare-05: Entre niños y niñas hay diferencia. Maduran de manera diferente. Son diferentes.

Mare-03: Mi hija es más pícara pero en aprendizajes es mejor mi hijo.

Mare-07: Las mujeres somos más complejas. Mis dos hijos varones son diferentes.

Mare-05: A lo largo de la historia los hombres han matado a lo bruto, las mujeres han usado veneno.

Toni: Con estas últimas reflexiones volvemos al tema de la importancia de dialogar y poner-se de acuerdo entre la madre y el padre, ya que cada uno puede pensar y sentir distinto. A pesar de ello deben ponerse de acuerdo. Y si no se llega al acuerdo, respetar y reconocer la visión del otro.

EXERCICI DE RELAXACIÓ:

Tornem a recordar la importància de que els progenitors aprenguem a relaxar-nos quan hem d'estar amb els fills cansats, estressats o quan entrem en conflicte. La relaxació ens permetrà mantenir la calma per trobar la millor manera de contenir-los i orientar-lo. Els exercicis de relaxació els practiquem asseguts a les cadires i seguint els apunts que es varen distribuir a la primera sessió.

CONCLUSIÓ DE LA SESSIÓ:

Per acabar, es va demanar a les persones participants que defineixin amb una o dues paraules o amb una frase breu el que consideren que s'emporten de la sessió. A continuació figuren trotes les aportacions:

Mare-05: Recibí otra educación. Pienso que a veces pecamos de permisividad. Hoy en día hay... ¿falta de autoridad?... No... No sé si es eso. No sé.

Mare-10: Me llevo nuevas ideas.

Mare-11: Cuándo "decir que no" o "decir que sí".

Mare-12: Muy interesante.

Mare-01: Diálogo con el niño.

Mare-13: Muy interesante. Me ha ido bien.

Mare-14: Más dialogo para saber su necesidad.

Mare-06: Escuchar lo que realmente quiere.

Mare-09: Lo mismo: la diferencia entre la necesidad y el deseo.

Mare-02: Diferenciar entre necesidad y deseo.

Mare-15: Interesante, muy complicado.

Mare-04: Demanda implícita y explícita.

Mare-08: Aprender. Ponerlo en práctica.

Mare-07: Aprender.

Mare-03: Muy interesante todo.

